ΕΤΟΣ Β΄. Ἐν Ἡρακλείῳ Κρήτης τῇ 26 Αὐγούστου 1912 ΑΡΙΘ. 87.

ΠΟΙΜΗΝ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ ΤΗΣ ΕΝ ΚΡΗΤΗι ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

ΔΑΠΑΝΗι ΤΩΝ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΚΡΗΤΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΥΡΙΑΚΗ ΔΕΚΑΤΗ ΠΕΜΠΤΗ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

Πρὸς Κορινθίους Β΄. ἐπιστολῆς Παύλου (Δ΄. 6—15).

Ἀδελφοί, ὁ Θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκότους φῶς λάμψαι, ὃς ἔλαμψεν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, πρὸς φωτισμὸν τῆς γνώσεως τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, ἐν προσώπῳ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἔχομεν δὲ τὸν θησαυρὸν τοῦτον ἐν ὀστρακίνοις σκεύεσιν, ἵνα ἡ ὑπερβολὴ τῆς δυνάμεως ᾖ τοῦ Θεοῦ καὶ μὴ ἐξ ἡμῶν. Ἐν παντὶ θλιβόμενοι, ἀλλ᾽ οὐ στενοχωρούμενοι· ἀπορούμενοι, ἀλλ᾽ οὐκ ἐξαπορούμενοι· διωκόμενοι, ἀλλ᾽ οὐκ ἐγκαταλειπόμενοι· καταβαλλόμενοι, ἀλλ᾽ οὐκ ἀπολλύμενοι· πάντοτε τὴν νέκρωσιν τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι περιφέροντες, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι ἡμῶν φανερωθῇ. Ἀεὶ γὰρ ἡμεῖς οἱ ζῶντες εἰς θάνατον παραδιδόμεθα διὰ Ἰησοῦν, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ φανερωθῇ ἐν τῇ θνητῇ σαρκὶ ἡμῶν. Ὥστε ὁ μὲν θάνατος ἐν ἡμῖν ἐνεργεῖται, ἡ δὲ ζωὴ ἐν ὑμῖν. Ἔχοντες δὲ τὸ αὐτὸ πνεῦμα τῆς πίστεως, κατὰ τὸ γεγραμμένον· ἐπίστευσα, διὸ ἐλάλησα· καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν, διὸ καὶ λαλοῦμεν· εἰδότες ὅτι ὁ ἐγείρας τὸν Κύριον Ἰησοῦν καὶ ἡμᾶς διὰ Ἰησοῦ ἐγερεῖ καὶ παραστήσει σὺν ὑμῖν.

Τὰ γὰρ πάντα δι' ὑμᾶς, ἵνα ἡ χάρις πλεονάσασα διὰ τῶν πλειόνων τὴν εὐχαριστίαν περισσεύσῃ εἰς τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ.

Καὶ τὴν ἄπειρον τοῦ ἁγίου Θεοῦ παντοδυναμίαν καὶ τὴν ἄμετρον ἀγαθότητα αὐτοῦ διδασκόμεθα, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, ἀπὸ τὸ σημερινὸν ἀποστολικὸν ἀνάγνωσμα. Καὶ τὴν μὲν παντοδυναμίαν βλέπομεν εἰς τὴν διὰ μόνου τοῦ λόγου αὐτοῦ δημιουργίαν τοῦ φωτός, ἐν ᾧ κατὰ τὴν ἁγίαν Γραφὴν «σκότος ἐπέκειτο ἐπάνω τῆς ἀβύσσου». «Γεννηθήτω φῶς—εἶπε —καὶ ἐγένετο φῶς». Τὴν δὲ ἀγαθότητα αὐτοῦ εἰς τὴν ἐνανθρώπησιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ Μονογενοῦς αὐτοῦ Υἱοῦ, ὁ ὁποῖος ἐφώτισε τὸν νοῦν καὶ τὰς καρδίας τῶν εἰς αὐτὸν πιστευόντων. Ὁ Θεὸς —λέγει—ὁ ὁποῖος μὲ μόνον τὸν παντοδύναμον λόγον αὐτοῦ ἔκαμε τὸ αἰσθητὸν φῶς καὶ φέγγει λάμπον, ὁ αὐτὸς ἀπέστειλε καὶ τὸ νοητὸν φῶς εἰς τὰς καρδίας ἡμῶν, διὰ νὰ φωτίσῃ ἡμᾶς καὶ κατανοήσωμεν τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Τὸν θησαυρὸν δὲ τοῦτον, τὸν νοητὸν φωτισμὸν ἔχομεν οἱ ἀσθενεῖς καὶ θνητοὶ ἄνθρωποι, «τὰ ὀστράκινα σκεύη», διὰ νὰ ἀνήκῃ ἡ δόξα τῆς μεγάλης δυνάμεως εἰς τὸν Θεὸν καὶ ὄχι εἰς ἡμᾶς. Διότι ἡμεῖς ἐν ᾧ πιεζόμεθα εἰς πάντα καιρὸν καὶ τόπον, δὲν στενοχωρούμεθα· ἐν ᾧ εὑρισκόμεθα εἰς ἀπορίαν δὲν ἀπελπιζόμεθα· ἐν ᾧ καταδιωκόμεθα, δὲν μᾶς ἐγκαταλείπει ὁ Θεός· ἐν ᾧ καταπονούμεθα, δὲν χανόμεθα· πάντοτε παραδίδομεν τοὺς ἑαυτούς μας εἰς θάνατον διὰ τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν διὰ νὰ φανεροῦται ἡ ζωὴ αὐτοῦ διὰ τοῦ σώματος ἡμῶν, ἑτοίμου πάντοτε εἰς πάντα ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. Ὥστε ἡμεῖς μὲν οἱ Ἀπόστολοι παραδιδόμεθα εἰς τὸν θάνατον, ὑμεῖς δὲ οἱ πιστεύοντες κληρονομεῖτε τὴν αἰώνιον ζωήν. Ὁμιλοῦμεν δὲ καὶ διδάσκομεν περὶ τῆς μελλούσης ζωῆς, ἐπειδὴ ἔχομεν τὸ αὐτὸ πνεῦμα τῆς πίστεως μὲ τοὺς προφήτας, οἱ ὁποῖοι εἶπον «ἐπίστευσα, διὰ τοῦτο καὶ ὡμίλησα καὶ ἐδίδαξα», γνωρίζοντες ὅτι ὁ ἅγιος Θεός, ὁ ὁποῖος ἤγειρε τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν θὰ ἐγείρῃ καὶ ἡμᾶς δι' αὐτοῦ καὶ θὰ παραστήσῃ μεθ' ὑμῶν ἐνώπιον τῆς δόξης αὐτοῦ. Διότι τὰ πάντα ἔγειναν καὶ γίνονται πρὸς χάριν ὑμῶν, διὰ νὰ λάβετε πλουσιοπάροχον τὴν χάριν καὶ τοιουτοτρόπως περισσότερον προσφέρετε τὴν εὐχαριστίαν μεγαλητέραν πρὸς δόξαν τοῦ Θεοῦ

Κατὰ τὰς δύο ταύτας ἰδιότητας τοῦ ἁγίου Θεοῦ, τὰς ὁποίας διδασκόμεθα ἀπὸ τὸ σημερινὸν ἀνάγνωσμα, τὴν παντοδυναμίαν καὶ ἀγαθότητα αὐτοῦ, ἀνευρίσκομεν γεγραμμένας μὲ μεγάλα γράμματα, μελετῶντες τὴν ἱστορίαν τῆς ἀνθρωπότητος ἐν γένει καὶ ἰδίᾳ τὴν ἱερὰν λεγομένην ἱστορίαν, τῆς Παλαιᾶς καὶ Νέας Διαθήκης. Ὅπου δήποτε καὶ ἂν στρέψωμεν τὸ βλέμμα, ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῆς δημιουργίας τοῦ κόσμου, ἀπὸ τῆς πλάσεως τοῦ ἀνθρώπου, μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων, ἀπὸ τῆς δημιουργίας τοῦ πολυπλόκου οὐρανίου στερεώματος μέχρι τῆς δημιουργίας τοῦ κόκκου τῆς θαλασσίας ἄμμου ἀπὸ τῆς πανσόφου κατασκευῆς τοῦ ἀνθρω-

πίνου σώματος μέχρι τοῦ μικροτάτου σκώληκος, βλέπομεν τὴν ἄπειρον παντοδυναμίαν τοῦ Θεοῦ ἐν ὅλῃ αὐτῆς τῇ μεγαλοπρεπείᾳ ἐκδηλουμένην, λέγοντα κυριαρχικὸν λόγον καὶ αὐθωρεὶ εἰς ἔργον καὶ ἀποτέλεσμα μεταβαλλόμενον. Ποία δύναμις ἔσωσε τοὺς Ἰσραηλίτας ἀπὸ τὸν φοβερὸν διωγμὸν τῶν Αἰγυπτίων; ποία δύναμις διεχώρισε τὴν Ἐρυθρᾶν θάλασσαν διὰ νὰ διέλθουν οἱ Ἰσραηλῖται σῷοι καὶ ἀβλαβεῖς «ἀβρόχοις ποσὶν» καὶ συνήνωσεν αὐτὴν πάλιν διὰ νὰ καταποντισθοῦν «πανστρατιᾷ» οἱ ἐχθροὶ καὶ διῶκταί των; Ποία δύναμις διετήρησεν αὐτοὺς ἐπὶ τεσσαράκοντα ἔτη ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἔβρεχε τὸ μάννα, ἐξῆγε τὸ ὕδωρ ἐκ τῆς «ἀκροτόμου πέτρας», ἔστησε τὸν ἥλιον κατὰ Γαβαὼν καὶ τὴν σελήνην κατὰ φάραγγγα Αἰλώμ; Ποία δύναμις ὡμμάτοσε τοὺς τυφλούς, συνέσφιγγε τοὺς παραλύτους, ἀνήγειρε τοὺς νεκρούς, ἔκαμνε τοὺς ἀνθρώπους νὰ περιπατῶσιν ἐπὶ τῆς θαλάσσης ὡς ἐπὶ ξηρᾶς, νὰ ἡσυχάζωσιν οἱ ἐξηγριωμένοι ἄνεμοι, νὰ ἐξέρχωνται ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων οἱ πονηροὶ δαίμονες; Καὶ ποία ἄλλη παρὰ ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ ἡ μεγάλη, ἡ ἄπειρος καὶ ἀπερίγραπτος παντοδυναμία αὐτοῦ «Ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῇ πάντα ὅσα ἠθέλησεν ἐποίησε» ψάλλει ὁ προφήτης καὶ βασιλεὺς Δαυΐδ. «Τῷ γὰρ βουλήματι αὐτοῦ τίς ἀνθέστηκε;» τρανοφθόγγως κηρύττει καὶ ὁ τῶν ἐθνῶν Ἀπόστολος Παῦλος (Ρωμ. Θ´ 19).

Ἀλλὰ καὶ τὴν ἄπειρον τοῦ Θεοῦ ἀγαθότητα, εἰς πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ, ἐν παντὶ καιρῷ καὶ τόπῳ, ζωηρότατα παριστανομένην, ἀριδηλότατα ἐκδηλουμένην ἀνευρίσκομεν. Ποῖον τὸ ἐλατήριον τῆς δημιουργίας τοῦ κόσμου; Ποία ἡ αἰτία τῆς διεπούσης τὰ πάντα Θείας Προνοίας; Τῆς περὶ τοῦ σύμπαντος ἐν γένει καὶ τῆς περὶ τοῦ ἀνθρώπου ἰδίᾳ πατρικῆς μερίμνης; Ποῖον τὸ αἴτιον τῆς ἀποστολῆς πρὸς διδασκαλίαν τοῦ κόσμου τῶν ἁγίων Προφητῶν, καὶ τὸ μέγιστον ὅλου, τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῶν εὐεργετικῶν αὐτοῦ θαυμάτων, τῆς θείας καὶ ὑψηλῆς διδασκαλίας του, τῆς μεγάλης τέλος ἱλαστηρίου θυσίας, τὴν ὁποίαν πρὸς σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων προσήνεγκεν ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ; Καὶ ποία ἄλλη, δύναται πᾶς ἐχέφρων ἄνθρωπος ν᾽ ἀποκριθῇ, παρὰ ἡ ἄπειρος ἀγαθότης τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ ἐκ ταύτης ἀπορρέουσα ἀμέτρητος ἀγάπη; Οὐδεὶς ἀγαθός, εἰμὴ εἷς ὁ Θεός, λέγει αὐτὸ τὸ στόμα τῆς ἀληθείας, ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς (Μάρκ. Ι´ 18). Τὴν ἀγαθότητα τοῦ ἁγίου Θεοῦ μὲ στεντορείαν φωνὴν ἀνακηρύττει ὅλος ὁ ὁρατὸς καὶ ἀόρατος κόσμος, ἀλλ᾽ ἰδίᾳ καὶ κατ᾽ ἐξοχὴν ἡ περὶ τοῦ ἀνθρώπου θεία αὐτοῦ πρόνοια, πρόνοια ἐκδηλουμένη ἐν τῇ ἐνσάρκῳ τοῦ Κυρίου οἰκονομίᾳ, ἐν τῷ ἐπιγείῳ εὐεργετικῷ βίῳ αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ ἱδρύσει τῆς ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας, τὴν ὁποίαν μετὰ τὴν εἰς οὐρανοὺς ἔνδοξον ἀνάληψίν του, ἀφῆκεν ἀντιπρόσωπον καὶ τέλειον πληρεξούσιόν του διὰ νὰ συνεχίσῃ τὸ μέγα ἔργον τῆς ἀπολυτρώσεως τοῦ ἀνθρώπου, τὸ ὁποῖον ἐξ ἀγαθότητος ἀνέλαβεν ὁ ἅγιος Θεὸς νὰ ἐκτελέσῃ.

Ἀπείρους λοιπόν, ψηλαφητὰς καὶ ἀδιαφιλονικήτους ἀποδείξεις ἔχο-

μεν, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, καὶ τῆς ἀπείρου παντοδυναμίας καὶ τῆς ἀπεριγράπτου ἀγαθότητος τοῦ ἁγίου Θεοῦ. Μόνον, ἐὰν εἴμεθα ψυχικῶς τυφλοί, δὲν βλέπομεν αὐτάς· μόνον ἐὰν ἔχωμεν στρεβλωμένον τὸν νοῦν καὶ πεπωρωμένην τὴν καρδίαν, ἠμποροῦμεν νὰ μὴ ἀνομολογήσωμεν αὐτάς. Ἀλλά, δυστυχῶς δι' ἡμᾶς, δὲν κάμνομεν πρακτικὴν χρῆσιν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν ἀποδείξεων τούτων, δὲν χρησιμοποιοῦμεν ἐπ' ὠφελείᾳ ἡμῶν τὴν σχηματιζομένην ἐν ἡμῖν πεποίθησιν ἐκ τούτων περὶ τῆς παντοδυναμίας καὶ ἀγαθότητος τοῦ ἁγίου Θεοῦ. Γνωρίζομεν δῆλα δὴ τὸ πολὺ πολὺ θεωρίαν, διὰ νὰ εἴπωμεν τοιουτοτρόπως, τὰς ἰδιότητας αὐτὰς τοῦ Θεοῦ· ἀλλ' εἰς τὰς σκέψεις μας, ἀλλ' εἰς τοὺς λόγους μας, ἀλλ' εἰς τὰ ἔργα μας, ἐντελῶς λησμονοῦμεν αὐτὰς καὶ οὔτε ὅτι ὑπάρχουν, ἐνθυμούμεθα, καὶ ἡ ζημία, ἡ ὁποία προσγίνεται εἰς ἡμᾶς ἐκ τούτου, δὲν εἶνε μικρὰ καὶ ἀσήμαντος. Ἐάν, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, εἴχομεν διαρκῶς εἰς τὴν ἐνθύμησίν μας ὅτι ὁ ἅγιος Θεὸς εἶνε καὶ παντοδύναμος καὶ πανάγαθος, δὲν θὰ εἴχομεν τὸν φόβον νὰ περιπίπτωμεν εἰς ἀπελπισίαν διὰ τὰ παρουσιαζόμενα ἀντίξοα τοῦ ἐπιγείου ἡμῶν βίου, νὰ βλασφημῶμεν καὶ νὰ ὑβρίζωμεν ἐν τῇ ἀπελπισίᾳ ἡμῶν αὐτόν, νὰ προβαίνωμεν τέλος εἰς ἀποφάσεις καὶ πράξεις ἐντελῶς ἀναξίας λογικῶν ἀνθρώπων, πιστῶν Χριστιανῶν. Διότι ἡ πεποίθησις ἡμῶν εἰς τὴν παντοδυναμίαν του, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ἀγαθότητά του, θὰ ἐνίσχυεν ἡμᾶς εἰς τὸν κατὰ τῆς ἁμαρτίας ἀγῶνα, θὰ ἐνεψύχωνεν ἡμᾶς ὀλιγοψυχοῦντας, θὰ ἐνεδυμάμωνε καταδιωκομένους καὶ πάσχοντας· καὶ πολὺ δικαίως. Ἀφοῦ ὁ Θεὸς εἶνε παντοδύναμος καὶ «ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ πάντα τὰ πέρατα τῆς γῆς, καὶ τὰ ὕψη τῶν ὀρέων αὐτοῦ εἰσιν, ὅτι αὐτοῦ ἐστιν ἡ θάλασσα καὶ αὐτὸς ἐποίησεν αὐτὴν καὶ τὴν ξηρὰν αἱ χεῖρες αὐτοῦ ἔπλασαν» (Ψαλμ. ϞΔ´), ἀφοῦ ὁ Θεὸς εἶναι πανάγαθος καὶ δὲν θέλει καὶ δὲν κάμνει εἰμὴ τὸ ἀγαθόν, ἀφοῦ μὲ ἄλλας λέξεις ὁ Θεὸς ὡς παντοδύναμος ἔχει τὴν δύναμιν, καὶ ὡς πανάγαθος ἔχει τὴν θέλησιν, νὰ κάμνῃ τὸ ἀγαθὸν καὶ μόνον τὸ ἀγαθόν, εὐνόητον καὶ φυσικὸν εἶνε νὰ θέλῃ καὶ νὰ δύναται νὰ κάμῃ ὅ,τι εἶνε καλὸν καὶ ὠφέλιμον δι' ἡμᾶς.

Τὰς θείας ἰδιότητας τοῦ ἁγίου Θεοῦ ἂς ἔχωμεν πάντοτε εἰς τὸν νοῦν μας, καὶ θὰ ἐνισχυώμεθα εἰς τὰ ἔργα τῆς ἀρετῆς καὶ θ' ἀπομακρυνώμεθα ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν. Ἡ θεία παντοδυναμία θὰ ἐνισχύῃ καὶ θ' αὐξάνῃ τὴν πίστιν ἡμῶν. Ἡ θεία ἀγαθότης τὴν πρὸς αὐτὸν ἀγάπην καὶ ἐλπίδα ἡμῶν. Ὅταν δὲ ἔχωμεν τὴν τριάδα ταύτην τῶν ἀρετῶν, τὴν πίστιν, τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἐλπίδα, καὶ τῶν ἐπιγείων καὶ τῶν ἐπουρανίων ἀγαθῶν θὰ καταξιωθῶμεν.

ΑΙ ΕΝΤΟΛΑΙ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

ΕΒΔΟΜΗ ΕΝΤΟΛΗ

Δ'. *«Οὐ μοιχεύσεις».*

Σήμερον θὰ περιορισθῶμεν εἰς τὸ νὰ καταδείξωμεν τὰς ὀλεθρίους συνεπείας τῶν σαρκικῶν ἁμαρτιῶν.

Πρώτη συνέπεια εἶναι ἡ μετὰ τὴν ἁμαρτίαν ἐπακολουθοῦσα αὐστηρὰ τιμωρία ἀπὸ μέρους τοῦ Θεοῦ. Ὅπως καταδείξω τοῦτο θὰ περιορισθῶ εἰς μόνα τὰ παραδείγματα τὰ ὁποῖα ἀρυόμεθα ἐκ τῶν ἁγίων Γραφῶν. Τοιαῦτα δ' εἶναι ἡ τιμωρία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους διὰ τοῦ κατακλυσμοῦ, ἡ τιμωρία τῶν Σοδόμων διὰ τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ θείου, τὰ φοβερὰ δυστυχήματα τοῦ Δαυΐδ.

«Καὶ εἶδε Κύριος ὁ Θεὸς τὴν γῆν, λέγει ἡ Ἁγία Γραφή, *καὶ ἦν » κατεφθαρμένη».* Εἶχε δὲ καταφθείρει αὐτὴν ἡ σαρκικὴ ἁμαρτία. Τότε εἶπεν ὁ Θεός· *«οὐ μὴ καταμείνῃ τὸ πνεῦμά μου ἐν τοῖς ἀνθρώποις τού- » τοις εἰς τὸν αἰῶνα, διὰ τὸ εἶναι αὐτοὺς σάρκας.... καὶ εἶπεν ὁ Θεός. » Ἀπαλείψω τὸν ἄνθρωπον, ὃν ἐποίησα ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς».* Ἀμέσως τότε *«ἐγένετο ὁ κατακλυσμὸς ἐπὶ τῆς γῆς.... καὶ ἀπέθανε πᾶσα σὰρξ » ἐπὶ τῆς γῆς.... Καὶ κατελείφθη μόνος Νῶε, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ Κιβωτῷ.* Ἰδοὺ τὰ φοβερὰ ἐπακόλουθα τῆς διαφθορᾶς τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ὁλοκλήρου ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ Νῶε, ὅστις μόνος διὰ τὴν εὐσέβειαν καὶ σωφροσύνην αὐτοῦ εὗρε χάριν παρὰ τῷ Θεῷ.

Φοβερὰ ὑπῆρξε καὶ ἡ τιμωρία τῶν Σοδόμων καὶ Γομόρρων. Οἱ κάτοικοι τῶν δύο τούτων πόλεων καὶ τριῶν ἄλλων ἀκόμη, ὧν τὰ ὀνόματα δὲν ὀνομάζει ἡ ἁγία Γραφή, ἦσαν οἱ βδελυρώτατοι τῶν ἀνθρώπων. Ἀπὸ τοῦ πρώτου μέχρι τοῦ τελευταίου, ἄνδρες, γυναῖκες, γέροντες, νέοι καὶ αὐτὰ ἀκόμη τὰ παιδία, ὅλοι ἦσαν παραδεδομένοι εἰς τὰ βδελυρώτερα εἴδη τῆς σαρκικῆς ἁμαρτίας. Λέγει τότε ὁ Θεός· *«κραυγὴ Σοδόμων καὶ » Γομόρρας πεπλήθυνται πρός με, καὶ αἱ ἁμαρτίαι αὐτῶν μεγάλαι σφό- » δρα. Καταβὰς οὖν ὄψομαι....»* Κατέβη, εἶδε καὶ *«ἔβρεξε Κύριος ἐπὶ » Σόδομα καὶ Γόμορρα θεῖον καὶ πῦρ ἐξ οὐρανοῦ, καὶ κατέστρεψε τὰς » πόλεις ταύτας, καὶ πᾶσαν τὴν περίχωρον, καὶ πάντας τοὺς κατοικοῦν- » τας ἐν ταῖς πόλεσι, καὶ τὰ ἀνατέλλοντα ἐκ τῆς γῆς.* Οἱ μόνοι οἵτινες ἐσώθησαν καὶ ἐνταῦθα ἦσαν οἱ ἀσκοῦντες τὴν σωφροσύνην, ὁ Λὼτ καὶ ἡ οἰκογένεια αὐτοῦ.

Εἰς προηγουμένην ὁμιλίαν εἴδομεν ὅτι ὁ Δαυΐδ εἶχε περιπέσει εἰς τὸ ἔγκλημα τῆς μοιχείας, τὴν ὁποίαν ἠθέλησε νὰ καλύψῃ δι' ἑτέρου ἀνο-

σιουργήματος, διὰ τῆς ἀνθρωποκτονίας. Ὁλόκληρον ἔτος ἔκτοτε παρῆλθε χωρὶς νὰ ἔλθῃ εἰς συναίσθησιν τοῦ ἑαυτοῦ ἁμαρτήματος. Ἀλλ᾽ αἴφνης ἐμφανίζεται ἐνώπιον αὐτοῦ ὁ προφήτης Νάθαν, ὅστις λέγει πρὸς αὐτὸν κατὰ πρόσωπον. «*Σὺ εἶ ὁ ἀνὴρ ὁ ποιήσας τοῦτο*»· σὺ εἶσαι ὁ ἄνθρωπος ὁ διαπράξας τὰ φρικτὰ ταῦτα ἐγκλήματα, τὴν μοιχείαν καὶ τὸν φόνον· διὰ τὸν λόγον δὲ τοῦτον τὸ ξῖφος τῆς θείας δικαιοσύνης ἐπεκρεμάσθη ἤδη ἐπὶ τοῦ οἴκου σου, καὶ δὲν θέλει πλέον ἐκλείψῃ ἐξ αὐτοῦ. «*Τάδε λέγει » Κύριος· Καὶ νῦν οὐκ ἀποστήσεται ρομφαία ἐκ τοῦ οἴκου σου ἕως αἰῶ- » νος*». Αἱ συμφοραὶ θὰ ἐνσκήψωσιν εἰς τὸν οἶκόν σου πανταχόθεν καὶ ἀκόμη καὶ ἐξ ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι οἰκοῦσιν ὑπὸ τὴν αὐτὴν στέγην μετὰ σοῦ. «*Τάδε λέγει Κύριος. Ἰδοὺ ἐγὼ ἐξεγείρω κακὰ ἐκ τοῦ οἴκου σου*». Καὶ σὺ μὲν τὴν ἁμαρτίαν σου ἐξετέλεσας κρυφίως, ἐγὼ δὲ τὴν τιμωρίαν μου θὰ σοὶ ἐξαποστείλω φανερὰ κατὰ πρόσωπον παντὸς τοῦ Ἰσραήλ. «*Ὅτι » σὺ ἐποίησας κρυβῇ, κἀγὼ ποιήσω τὸ ρῆμα τοῦτο ἐναντίον παντὸς » Ἰσραὴλ καὶ ἀπέναντι τοῦ ἡλίου τούτου*». Αἱ συμφοραὶ αὗται ὅλαι ἐπῆλθον ἐν καιρῷ καὶ καθ᾽ ὃν τρόπον προεῖπεν ὁ προφήτης Νάθαν. Ἰδοὺ τίνι τρόπῳ τιμωρεῖ ὁ Θεὸς τοὺς περιπίπτοντας εἰς τὰς σαρκικὰς ἁμαρτίας.

Ἀλλ᾽ ἐκτὸς τῆς θείας ταύτης τιμωρίας ὑπάρχουσι καὶ ἄλλαι τιμωρίαι, αἵτινες ἐνυπάρχουσι καὶ ἐμφωλεύουσιν, οὕτως εἰπεῖν, ἐν αὐτῇ ταύτῃ τῇ ἁμαρτίᾳ. Αἱ τιμωρίαι αὗται εἶναι αἱ ἑπόμεναι:

Ἡ ἁμαρτία τῆς σαρκὸς ἐν πρώτοις ἐπιφέρει διατάραξιν φρενῶν, ἐξασθενίζει καὶ βαθμηδὸν ἀποσβέννυσι τὸ φῶς τοῦ ὑμετέρου νοός. Παράδειγμα ἔστωσαν οἱ δύο ἐκεῖνοι πρεσβύτεροι τῆς Βαβυλῶνος, τῶν ὁποίων ἐκάμαμεν μνείαν εἰς προηγουμένην ὁμιλίαν, καὶ εἰς τοὺς ὁποίους ἐπανερχόμεθα καὶ πάλιν. Ἀφ᾽ ἧς στιγμῆς ἐκυριεύθησαν ὑπὸ τῆς πονηρᾶς ἐκείνης ἐπιθυμίας πρὸς τὴν σώφρονα Σωσσάναν τὸ φῶς τῆς πεφωτισμένης πρότερον διανοίας αὐτῶν ἐγκατέλιπε τούτους. Οὐδὲν ἕτερον πλέον βλέπουσιν, οὐδὲν ἕτερον διανοοῦνται, εἰ μὴ μόνον πῶς νὰ ἱκανοποιήσωσι τὸ κτηνῶδες αὐτῶν πάθος. Καίτοι εἶναι γέροντες κατὰ τὴν ἡλικίαν, καίτοι εἶναι κριταί, ἄνθρωποι περιωπῆς ὡς ἐκ τοῦ ὑψηλοῦ καὶ ἱεροῦ ἅμα ἀξιώματος αὐτῶν, ἐν τούτοις, οὔτε τὴν ἡλικίαν ἑαυτῶν λαμβάνουσιν ὑπ᾽ ὄψει, οὔτε τὸ παράδειγμα, τὸ ὁποῖον εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ δίδωσιν εἰς τὸν λαόν, οὔτε, ὅπερ μάλιστα εἶναι καὶ τὸ μᾶλλον ἀνεξήγητον, τὴν αὐστηρὰν τιμωρίαν τῆς θείας δικαιοσύνης, ἑνὶ λόγῳ, κατήντησαν μωροί, ἀπεμωράνθησαν. «*Καὶ διέστρεψαν τὸν ἑαυτῶν νοῦν, καὶ ἐξέκλιναν τοὺς ὀφθαλ- » μοὺς αὐτῶν, τοῦ μὴ βλέπειν εἰς τὸν οὐρανόν, μηδὲ μνημονεύειν κριμά- » των δικαίων*». Ἀλλ᾽ ὁ μᾶλλον ἀξιοθρήνητος εἶναι ὁ Σολομὼν κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ βίου αὐτοῦ. Ὑπῆρξεν ἐπὶ τῆς ἐποχῆς του ὁ σοφώτατος καὶ ἐνδοξώτατος βασιλεὺς τῆς Ἀνατολῆς. Πεπροικισμένος ὑπὸ τοῦ θείου δώρου τῆς σοφίας καὶ τῆς ἐπιστήμης ἐγίνωσκεν ὅλα τὰ μυστήρια τῆς φύσεως. Εὐτυχέστερος Δαυῒδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ᾠκοδόμησεν εἰς δόξαν Θεοῦ Ναὸν ἀπαραμίλλου μεγαλοπρεπείας, τὸν μόνον, ὅστις κατὰ τὸν αἰῶνα ἐκεῖνον τῆς παγκοσμίου εἰδωλολατρείας, ἀνῆκεν εἰς τὸν ἀληθινὸν Θεόν. Ἀλλ᾽ αἴφνης περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἐνδόξου αὐτοῦ βίου ὁ Σολομὼν παραδίδοται εἰς ἀθεμίτους ἔρωτας ἀλλοτρίων γυναικῶν ὡς ἐκ τοῦ ὁποίου καταντᾷ ἐπὶ τέλους αὐτὸ δὴ τοῦτο παράφρων καὶ ἄδοξος.

᾿Αφ᾿ οὗ ἐλάτρευσε τὰ εἴδωλα τῆς σαρκὸς ἔκλινε τὸ γόνυ καὶ ἐνώπιον τῶν λιθίνων εἰδώλων, καὶ προσήνεγκε θυσίας εἰς τὸν Θεὸν τῆς ἀσελγείας καὶ εἰς ὅλας τὰς θεότητας τῶν ἐθνῶν, «*καὶ ἐγενήθη ἐν καιρῷ γήρους Σα-* » *λωμών, καὶ οὐκ ἦν ἡ καρδία αὐτοῦ τελεία μετὰ Κυρίου τοῦ Θεοῦ* » *αὐτοῦ.... καὶ ἐξέκλιναν γυναῖκες αἱ ἀλλότριαι τὴν καρδίαν αὐτοῦ ὀπίσω* » *Θεῶν αὐτῶν*». Ὁ Σολομὼν εἶναι ἡ τρανοτέρα ἀπόδειξις τῆς ἀληθείας τοῦ λόγου ἐκείνου, τὸν ὁποῖον αὐτὸς οὗτος ὁ Σολομὼν διεκήρυξε κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, καθ᾿ ἃς ἐβασίλευεν ἐν αὐτῷ ἡ σοφία καὶ ἡ ἁγνότης τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος. «*Ὅτι εἰς κακότεχνον ψυχὴν οὐκ εἰσελεύσε-* » *ται σοφία, οὐδὲ κατοικήσει ἐν σώματι κατάχρεῳ ἁμαρτίας*». Λοιπὸν αἱ σαρκικαὶ ἁμαρτίαι ἀπομωραίνουσι καὶ εἰς ἠλιθιότητα καταντῶσι τὸν ἄνθρωπον. Ἡ ἁμαρτία τῆς σαρκὸς δὲν εἶναι ἐχθρὰ μόνον τοῦ νοός, ἀλλ᾿ εἶναι καὶ τῆς πίστεως ὁ ὄλεθρος. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι πᾶσα κακία ἄγει πρὸς τὴν ἀπιστίαν, διότι τὸ πιστεύειν καὶ ἐν τῇ κακίᾳ κυλίεσθαι εἶναι ἀσυμβίβαστα· ἀλλ᾿ ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην κακίαν ἡ ἄγουσα εἰς τὴν ἀπιστίαν εἶναι αἱ σαρκικαὶ ἁμαρτίαι. Ὅταν ὁ ἄνθρωπος καταντήσῃ καθ᾿ ὁλοκληρίαν σαρκικός, τότε ἀδυνατεῖ πλέον νὰ ἐννοήσῃ ἀληθείας τοῦ πνεύματος, νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὰ μυστήρια τοῦ Θεοῦ, τὰ ὁποῖα φαίνονται πλέον εἰς αὐτὸν μωρία. «*ψυχικός*, λέγει ὁ ᾿Απ. Παῦλος, *ψυχικὸς δὲ ἄν-* » *θρωπος οὐ δέχεται τὰ τοῦ πνεύματος τοῦ Θεοῦ· μωρία γὰρ αὐτῷ ἐστι,* » *καὶ οὐ δύναται γνῶναι ὅτι πνευματικῶς ἀνακρίνεται*». Καὶ μήπως εἶναι δυνατὸν νὰ γένηται ἄλλως; Καθὼς ἀπὸ λιμνάζοντα ὕδατα ἀνυψοῦνται πυκνοὶ ἀτμοὶ σκοτίζοντες τὴν ἀτμόσφαιραν, οὕτω καὶ ἀπὸ τὸν βόρβορον τῆς σαρκικῆς ἁμαρτίας ἀναδίδονται τοιαῦται ἀναθυμιάσεις, αἱ ὁποῖαι καλύπτουσι καὶ ἀποκρύπτουσιν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς ψυχῆς τὴν καθαρότητα καὶ σαφήνειαν τῶν ἀληθειῶν τῆς πίστεως. Καὶ πραγματικῶς τί βλέπομεν γινόμενον καθ᾿ ὅλους τοὺς αἰῶνας; Τοὺς ἀθέους νὰ γίνωνται ἀκόλαστοι; Οὐχὶ τοὺς ἀκολάστους νὰ καταντῶσιν ἄθεοι; τοῦτο εἶναι τὸ σύνηθες. Ἡ ἀληθὴς ἀφορμὴ τῆς ἀπιστίας δὲν εἶναι τὸ ἀκατάληπτον τῶν μυστηρίων τῆς πίστεως, ἀλλ᾿ ἡ ὑπερηφάνεια, ἢ ἡ φιλαργυρία, ἢ πρὸ πάντων ἡ ἀγριωτέρα ὅλων τῶν κακιῶν καὶ ὅλων τῶν παθῶν, ἡ ἀσέλγεια. Τί ὠφελεῖ ὅτι ὁ Ἥλιος λάμπει ἐν ὅλῃ αὐτοῦ τῇ λάμψει, ὅταν οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ προωρισμένοι ἵνα βλέπωσιν αὐτόν, εἶναι ἀσθενεῖς; Τί ὠφελεῖ ὅτι ἓν οἴκημα εἶναι κεκοσμημένον μὲ παράθυρα ὡραῖα καὶ εὐρύτατα, ὅταν οἱ ὑελοπίνακες αὐτῶν εἶναι ὑελοπίνακες μαῦροι; Τὸ φῶς τοῦ Εὐαγγελίου καὶ αἱ ἀλήθειαι τῆς πίστεως δὲν δύνανται νὰ εἰσδύσωσιν ἐν καρδίᾳ μεμολυσμένῃ ὑπὸ τῶν σαρκικῶν παθῶν, ὅπως καὶ αἱ ἀκτῖνες τοῦ Ἡλίου, ὅσον ζωηραὶ καὶ ἂν ἦναι, δὲν δύνανται νὰ φωτίσωσιν ὀφθαλμοὺς ἀσθενεῖς, ἢ νὰ διαπεράσωσι παράθυρα ὡπλισμένα διὰ σκοτεινῶν ὑελοπινάκων.

Ἡ σαρκικὴ ἁμαρτία εἶναι δουλεία σκληρά, καὶ μάλιστα ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην δουλείαν ἡ σκληροτάτη. «*Πᾶς*, εἶπε τὸ ἀψευδὲς τοῦ Χριστοῦ στόμα, » *πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν δοῦλός ἐστι τῆς ἁμαρτίας*». ᾿Αλλ᾿ ὁ ὑποπίπτων εἰς τὴν δουλείαν τῆς σαρκός, οὗτος δεσμεῖ ἑαυτὸν διὰ δεσμῶν ἀδιαρρήκτων. Ὁ Ἱερὸς Αὐγουστῖνος βεβαιοῖ ἡμᾶς περὶ τούτου ἐκ τῆς ἰδίας αὐτοῦ πείρας. Ὅταν, λέγει, «ἡ καρδία μου ἦτο παραδεδομένη εἰς τοὺς » ἀθεμίτους ἐκείνους ἔρωτας, ἐστέναζον, ἔβλεπον καθαρὰ τὴν ἀδυναμίαν

» μου, ἠσχυνόμην, ἠρυθρίων, καὶ μεθ' ὅλα ταῦτα παρέμενον δεσμευμέ- » νος οὐχὶ ὑπὸ σιδηρᾶς ἁλύσσεως, ἀλλ' ὑπὸ τῆς θελήσεώς μου, ἥτις δυσ- » κολώτερον ἢ ὁ σίδηρος ἦτο δυνατὸν νὰ θραυσθῇ. Πόσον δυστυχὴς » ὑπῆρξα· παρεκάλουν τὸν Θεὸν νὰ μὲ ἀποκαταστήσῃ εἰς τὴν σωφροσύ- » νην, ἀλλ' ἔσπευδον νὰ παρακαλέσω, ὅπως μὴ πράξῃ τοῦτο ἀμέσως. » Ἐφοβούμην μὴ μὲ εἰσακούσῃ καὶ μὲ θεραπεύσῃ ἀπὸ ἀσθένειαν, τῆς » ὁποίας τὴν ἡδονὴν προετίμων ἀπὸ τὸ ἀγαθὸν τῆς ἐλευθερίας». Τόσον σκληρὰ καὶ τυραννικὴ εἶναι ἡ δουλεία τῆς σαρκικῆς ἁμαρτίας.

Αἱ σαρκικαὶ ἁμαρτίαι δὲν εἶναι τῆς ψυχῆς μόνης ὁ ὄλεθρος, εἶναι ταὐτοχρόνως καὶ τοῦ σώματος. Ὡς ἐκ τούτου δὲ ἡ βδελυρὰ αὕτη ἁμαρτία φθείρει τὸ σῶμα, ἐξαφανίζει τὸ σωματικὸν κάλλος, διασπᾷ τὴν ἁρμονίαν αὐτοῦ, ἐξαντλεῖ τὰς δυνάμεις αὐτοῦ, καὶ ὁδηγεῖ τοῦτο ἠρέμα μὲν, ἀλλ' ἀσφαλῶς εἰς τὸν τάφον. Πόσα παιδία γεννώμενα ἐκ τοῦ ὑπὸ τῆς ἀκαθάρτου ταύτης ἁμαρτίας μεμολυσμένου αἵματος φθάνουσι μέχρι τῆς νεανικῆς ἡλικίας! Πόσοι καὶ νέοι γενόμενοι δὲν ὑποκύπτουσι προώρως εἰς τὸ μοιραῖον τέλος! Πόσα νοσήματα περίπλοκα, ἀθεράπευτα, ἄγοντα εἰς ἀπελπισίαν τὴν ἰατρικὴν ἐπιστήμην δὲν ἐπισωρεύει ἐπὶ τοῦ ἀθλίου σώματος ἡ ἀκάθαρτος αὕτη ἁμαρτία!... Ἐὰν δὲ ἐκ τοῦ μέρους χωρήσωμεν πρὸς τὸ ὅλον, ἤτοι ἐὰν ἐκ τῶν ἀτόμων προχωρήσωμεν πρὸς τοὺς λαοὺς, πρὸς τὰ ἔθνη, θὰ ἴδωμεν, κατὰ τὴν ἀψευδῆ τῆς ἱστορίας μαρτυρίαν, ὅτι αἱ σαρκικαὶ ἁμαρτίαι ὑπῆρξαν ἀνέκαθεν ὁ τάφος τῶν λαῶν, ὁ ὄλεθρος τῶν ἐθνῶν, καὶ ἐκείνων ἀκόμη ἅτινα ἐδοξάσθησαν καὶ ἐξυμνοῦνται ὑπὸ τῆς ἱστορίας.

Ἐκ τῶν εἰρημένων δείκνυται, ὅτι ὁ δολοφόνος τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος, τοῦ ὅλου τ. ἔ. ἀνθρώπου, εἶναι αἱ σαρκικαὶ ἁμαρτίαι. Δὲν δολοφονοῦσι δὲ τὸν ὅλον ἄνθρωπον διὰ μόνην τὴν παροῦσαν ζωὴν, ἀλλὰ δι' αἰῶνα τὸν ἅπαντα ἐν τῇ μελλούσῃ ζωῇ. Ἃς ἀρέσκεται ὁ κόσμος νὰ χαρακτηρίζῃ τὴν ἁμαρτίαν τῆς σαρκὸς ὡς ἁμαρτίαν συγγνωστέας ἀδυναμίας τοῦ ἀνθρώπου· ὁ κόσμος οὐδέποτε θέλει κατισχύσῃ τοῦ Εὐαγγελίου, διότι ἡ ἀπόφασις τοῦ Θεοῦ ἀπηγγέλθη καὶ μέλλει νὰ ἐκτελεσθῇ κατὰ γράμμα *«τοῦτο ἔστε γινώσκοντες, ὅτι πᾶς πόρνος, ἢ ἀκάθαρτος οὐκ » ἔχει κληρονομίαν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ· μηδεὶς ὑμᾶς » ἀπατάτω κενοῖς λόγοις». «Μὴ πλανᾶσθε· οὔτε πόρνοι, οὔτε μοιχοί, » οὔτε μαλακοί, οὔτε ἀρσενοκοῖται, βασιλείαν Θεοῦ οὐ κληρονομήσουσι».* Ποῦ λοιπὸν ἔσται τὸ μέρος αὐτῶν; *«Τὸ μέρος αὐτῶν ἐν τῇ λίμνῃ τῇ » καιομένῃ πυρὶ καὶ θείῳ, ὅ ἐστι δεύτερος θάνατος».*

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, *«Οὗ τὸ θέλημα τοῦτό ἐστι, ὁ » ἁγιασμὸς ἡμῶν, ἀπέχεσθαι ἡμᾶς ἀπὸ τῆς πορνείας· εἰδέναι ἕκαστον » ἡμῶν τὸ ἑαυτοῦ σκεῦος κτᾶσθαι ἐν ἁγιασμῷ καὶ τιμῇ, μὴ ἐν πάθει ἐπι- » θυμίας, καθάπερ καὶ τὰ ἔθνη τὰ μὴ εἰδότα τὸν Θεόν»*, ἐπάκουσον ἡμῶν δεομένων Σου· *«διαφύλαξον ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἡδυπαθείας· παῦσον » τὰς ὁρμὰς τῶν παθῶν, σβέσον τὰ πεπυρωμένα βέλη τοῦ πονηροῦ, τὰ » καθ' ἡμῶν δολίως κινούμενα. Τὰς τῆς σαρκὸς ἡμῶν ἐπαναστάσεις » κατάστειλον. Καὶ δώρησαι ἡμῖν γρήγορον νοῦν, σώφρονα λογισμόν, » καρδίαν νήφουσαν»*. Ἀμήν.